

Van de Redactie

Deze keer hebben we bijna een themanummer naar aanleiding van het ongeluk van de Belgische Sofie, met dank aan de PZC. Ook Renaat heeft daarop ingespeeld; de duikveiligheid houdt regelmatig de gemoederen bezig.

We maken kennis met Marco Collignon, bij sommigen misschien bekend, maar nu weten we allemaal iets meer van hem. Vakantieplannen voor Bonaire? Lees dan het stukje van Paul Poland en bedenk of je daar nog wel wilt duiken.... Mathilde en Marcel zijn op bezoek geweest bij de Dishoekduikers; beleef hun avonturen mee. Hans van Zetten gunt ons een blik in zijn onderwateravonturen: de bofkont!

En nu gaan we de zomervakantie in. Dat levert vast veel verhalen op voor de volgende Luchtbel: ieder idee, een stuk uit een blad of krant: alles is van harte welkom!! Maak je geen zorgen over de spelling e.d. Als redactie ondersteunen we graag met spellingcontrole, opmaak en plaatjes. Bedenk: "Wie schrijft die blijft." en "Napret is dubbele pret". Stuur je kopij voor de volgende deadline, dinsdag 14 augustus, naar de redactie. Tijd genoeg, toch?

Dick, Elly, Margreet en Veronica

Verjaardagen



Juli 2007:

- 3 – Han de Vlieger
- 4 – Kees Glas
- 8 – Leon van de Gruiter
- 12 – Thijs Borsboom
- 13 – Marjanka Liezenga
- 14 – Vincent van As
- 14 – Sven van de Walle
- 25 – Floris Buizer
- 25 – Robert Koopman
- 29 – Lisa Verhaeghe de Naeyer
- 30 – Jim Shelton



Augustus 2007:

- 2 – Ronald van der Veen
- 3 – Janita Melse-Lakens
- 14 – Elly Verhaeghe de Naeyer-Boerbooms
- 18 – Mario de Wever
- 24 – Michiel Pfauth
- 24 – Goof Weezepoel
- 26 – Eddy Neufeglise
- 28 – Aylin Erkman



Inhoudsopgave

- 1 Colofon
- 2 Van de redactie / Verjaardagen / Inhoudsopgave
- 3 Van de voorzitter
- 4 Onderwatersport niet onveiliger dan fietsen
- 5 'Sofie, deze duik is voor u'
- 6 Op zoek naar technisch vernuft
- 7 Trieste score / Onderwatersport
- 8 Op bezoek bij de Dishoekduikers / Hans Verkooijen wandelingen
- 9 Bootduiken 2007 **opgave nog mogelijk**
- 10 Sepiaproject kans op natuurprijs / Massale koraalsterfte
- 11 Mentoren 2007 / Vullers 2007 / Nieuwe naaktslak Oosterschelde
- 12 Zeeuwse duikstekken: Duikstek Borredamme / Uitzonderlijke vangst
- 13 Nadere kennismaking met... Marco Collignon
- 14 Lichaamswarmte
- 15 De Westerschelde kachelt achteruit
- 16 Snorkeltje van Hans van Zetten
- 17 Door het oog van de naald
- 19 Mutaties / Agenda

Van de voorzitter

Een regelmatig terugkerend item in onze sport, en niet het minste, is het hoofdstuk veiligheid. Vooral in kranten wordt dit onderwerp regelmatig (negatief) voor het voetlicht gebracht. Want elk artikel waarin er weer eens melding gemaakt wordt van een (bijna-)ongeval is er in mijn ogen een teveel. En waar ik me dan vooral druk om maak is het feit dat door bestuurders en/of woordvoerders steeds maar weer om de hete brei heen gedraaid wordt. Dus toen op een weekeinde weer twee PZC-pagina's gewijd waren aan een menselijk drama en daar enige opmerkingen en conclusies gelanceerd werden, vond ik voor mezelf de tijd rijp om daar op persoonlijke titel een ingezonden brief aan te spenderen.



Voor diegenen die deze niet gelezen hebben: de brief is opgenomen in deze Luchtbel.

Ook als bestuur hebben we daar ooit eens een besluit over genomen. In onze besluitenlijst staat namelijk: "De discussie over de Richtlijn veilig duiken resumerend, wil het bestuur het zwaarwegend advies aan de leden geven: te duiken in buddy-paar, gebruik makend van buddylijn."

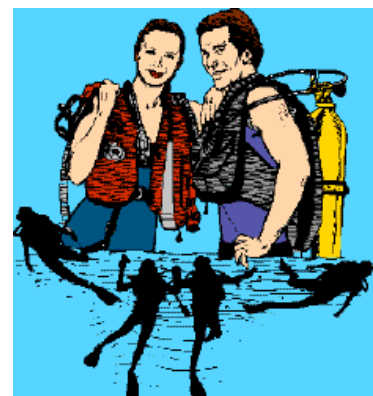
Laten we wel zijn: alles wat we doen, is nog steeds de EIGEN verantwoordelijkheid van de duiker zelf. Maar die verantwoordelijkheid mag zich ook uitbreiden tot het punt waarop je zegt: op deze manier, onder die omstandigheden, vind ik het voor mezelf niet verantwoord om te water te gaan. Ook de NOB refereert steeds meer aan die eigen verantwoordelijkheid. Maar de daarbij doorgevoerde veranderingen in reglementen en opleidingseisen zijn voor mij persoonlijk een stap in de verkeerde richting....



En als er dan al melding gemaakt wordt van een ongeval, wil ik als fervent duiker en instructeur ook wel eens weten wat er precies fout is gegaan. Met andere woorden: zijn er dingen gebeurd waar wij als collega-duikers iets van kunnen leren? Er is in het blad Duiken regelmatig het stuk te lezen "Van fouten leren". Ik vind deze ingezonden stukken heel moedig, omdat mensen hun ervaringen met ons delen, zodat wij niet dezelfde fouten zullen maken. En verder is er de DOSA; deze onderzoekt ook de gerapporteerde zaken, maar ik mis hierin een stukje terugkoppeling naar de achterban. Iets voor een volgende ledenvergadering van de NOB?



Al met al is het deze keer een heel serieus stukje geworden. Maar dat mag ook wel eens. En hopelijk wordt er hier en daar nog eens over gediscussieerd tussen pot en pint. Dan weten we zeker dat dit onderwerp leeft en onze aandacht heeft. Met name het stukje aandacht: voor je eigen veiligheid (duiken binnen je eigen grenzen van kennis en kunde) en voor de veiligheid van je buddy. Want die wil je tenslotte mee terug brengen naar het punt van te water gaan. Niet alleen voor haar/hem, maar ook voor je eigen plezier en gemoedsrust en die van het thuisfront!



De bubbels, Renaat

Onderwatersport is niet onveiliger dan fietsen

Door Marcel Modde. Gelezen in de PZC van 26 mei 2007

Zeeland geldt binnen Europa als dé plek in de agenda van sportduikers. Jaarlijks wordt hier naar schatting zo'n één miljoen keer onder water gekeken. Rond Pinksteren piekt de drukte traditioneel.

Het seizoen is nog maar net begonnen en de discussie over de veiligheid van de duiksport wordt weer volop gevoed door een aantal ongevallen. Bij Gorishoek raakte op 18 mei een duiker onwel door een te snelle opstijging. Na behandeling in de decompressieruimte van het Antwerpse Hyperbaar Centrum ging het weer beter met hem. Eerder die maand raakte in de Grevelingen een vrouw uit Dendermonde in de problemen en moest haar hobby met de dood bekopen. Eind februari kwamen eveneens bij Scharendijke twee duikers in nood en moesten met spoed naar Antwerpen worden gebracht.



En dat zijn dan alleen de bekende gevallen. Niet alle duikers melden de problemen die ze onder water hebben ondervonden. Vaak omdat ze niet inzien dat (bijvoorbeeld) een te snelle opstijging ook later tot lichamelijke klachten kan leiden en daarnaast het incident de moeite van melden niet waard vinden.

Duikers bij Den Osse Foto: Dirk-Jan Gjeltema

De Duik Ongevallen Statistiek en Analyse (DOSA), een samenwerkingsverband van de elf verschillende duikorganisaties die in Nederland actief zijn, fungeert als centraal meldpunt voor Nederlandse duikers. De DOSA signaleert over de afgelopen tien jaar een duidelijke stijging van het aantal ongelukken. Wat eveneens opvalt binnen dat totaal is een terugloop van de (gemelde) incidenten en ook een afname van ongelukken met dodelijke afloop.



Beginnersfoutje...

Binnen dat geheel vinden verreweg de meeste problemen plaats in Zeeland. Niet verwonderlijk, aldus Martin Bakker die als bestuurder van de Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB) waakt over de veiligheid van de duikers. In Zeeland wordt nu eenmaal het meest gedoken. Het ongevallenplaatje zou bovendien nog verder uitschieten, wanneer ook alle Belgische duikers meewegen. Wordt die parallel doorgetrokken, dan verklaart hun talrijke aanwezigheid hier deels het relatief grote aandeel van Belgen in de ongevallencijfers.

Uit de stijging van het aantal ongelukken mag volgens Bakker niet worden geconcludeerd dat duiken per definitie gevaarlijk is. "De populariteit van de onderwatersport is de afgelopen jaren fors gestegen en dan neemt ook de kans op ongelukken toe. Maar wanneer je het procentueel bekijkt, dan gebeuren er met fietsers vaker nare dingen. Ons probleem is dat slechts 20.000 van de ongeveer 60.000 gebrevetteerden in Nederland lid zijn van de NOB. Eén van onze grootste vakbroeders, de Paddi, is een vereniging van instructeurs. Duikers die bij zo'n organisatie hun brevet hebben gehaald, hebben daarna geen binding meer met de duikschool en staan er verder alleen voor. Ze missen dus de begeleiding die wij onze achterban geven op veiligheidsgebied." Omdat de NOB ook als officiële overlegpartner van de Nederlandse overheden geldt, is Bakker voorstander van een collectieve lidmaatschap. "De NOB als koepel voor alle duikers. Dan heb je tenminste iedereen in beeld voor informatie over bepaalde plaatsen die niet veilig zijn en andere specifieke zaken die je per locatie in acht moet nemen."

De 260 NOB-verenigingen moeten voor eind dit jaar kunnen aantonen dat hun duikopleiding voldoet aan de laatste Europese normen. Binnen dat kader presenteerde de bond al eerder een individueel veiligheidsadvies voor duikers. Het vooraf controleren van de duikuitrusting en de specifieke omstandigheden van de duikplek geldt als de hoogste prioriteit. In de praktijk wordt dat evenwel niet altijd zo nauw genomen, erkent Bakker. Vooral bij de meer ervaren duikers ligt het gevaar van nonchalance op de hoek. Het ongeluk van de Dendermondese rekent hij tot die categorie. "Wij adviseren op de Grevelingen een duik van niet dieper dan tien meter. Tot daar zitten de mooie plantjes, vissen en kreeften. Ga je verder, dan kom je op de modderlaag, tenzij je afdaalt in één van de putten. Maar wat heb je daar nou te zoeken?"

'Sofie, deze duik is voor u'

Door Marcel Modde. Gelezen in de PZC van 26 mei 2007.

Wat er precies is gebeurd, die fatale eerste meidag, blijft gissen. Sectie op het lichaam van de 29-jarige Sofie De Tressele heeft geen ander antwoord gegeven dan dat ze is verdronken. Ook het onderzoek naar de duikapparatuur van het slachtoffer biedt tot dusver geen aanknopingspunten, aldus voorzitter Peter Cleymans van 't Zeepaardje.

De onfortuinlijke



Dendermondese was sinds twee jaar lid van de club en had inmiddels zo'n 75 duiken achter haar naam. "Daarmee had ze beslist genoeg ervaring voor een recreatieve duik in een relatief makkelijk water als het Grevelingenmeer, wat geen stroming kent en waar het zicht redelijk is", zegt Cleymans. Het clubbestuur en de Nederlandse autoriteiten hebben getracht het dodelijk ongeluk zo goed mogelijk te reconstrueren. De ultieme vraag blijft hangen: waar ging het mis? "Was het paniek of iets anders, er is er maar één die het echte antwoord weet..."

De clubduik met acht leden van 't Zeepaardje vond plaats onder bijna ideale weersomstandigheden, onbewolkt maar wel bij een stevige bries. De Tressele en haar buddy lieten zich uit een rubberboot in het water vallen voor een afdaling naar twintig meter diepte. Al kort daarna gaf zij aan dat er iets mankeerde en begon met haar buddy aan een begeleide opstijging.

Omdat die veel sneller ging dan gezond is voor een gemiddelde duiker, trok het duo aan de noodrem door lucht uit de trimvesten te blazen. Voordat de oppervlakte werd bereikt, zakten ze terug de diepte in en belandden op 26 meter op de pikdonkere, modderige bodem. In de stofwolk die de landing veroorzaakte, raakten ze het zicht op elkaar kwijt. Volgens procedure keerde de buddy terug naar de oppervlakte, merkte dat Sofie beneden was gebleven en sloeg alarm. "Ik denk dat alles zich in hooguit vijf minuten heeft afgespeeld", vertelt Cleymans.

"We zijn nog de zelfde dag, met iedereen die op dat moment in het gebied beschikbaar was, gaan zoeken. De schipper van de boot had de coördinaten genoteerd van de plek waar het tweetal te water was gegaan en de buddy was opgedoken. Waarschijnlijk zijn we in het donker langs Sofie gezwommen." Drie dagen later wist een duikteam van de Koninklijke Marine het lichaam wel te traceren, op 28 meter diepte, vlakbij de aangegeven locatie.



't Zeepaardje werd in 1975 opgericht en houdt er een duikopleiding op na volgens de internationale richtlijnen van de Confédération Mondiale des Activités Subaquatiques (CMAS) en de Vlaamse duikbond Nelos. De klap is bij de clubleden hard aangekomen, aldus de voorzitter. "Het heeft iedereen weer eens met beide benen op de grond gezet. Dat je voor iedere duik opnieuw goed moet nadenken waar je mee bezig bent, dat het geen routine wordt. Als bestuur en aanverwante commissies hebben we het tragische geval onderzocht en besproken om van te leren en te zien of er in de voorbereiding eventueel iets mis is gegaan. Eigenlijk hebben we niks kunnen vinden."

Cleymans vindt niet dat duiken onder de gevaarlijke sporten kan worden geschaard. "Het is een risicosport." Hij spiegelt zijn opvatting onder meer aan de werkwijze van verzekeraars, die parachutisten en alpinisten in tegenstelling tot duikers niet graag als klant hebben. "Dat zijn dus écht gevaarlijke

sporten. Maar dan nog, ongevallen gebeuren. Ook dagelijks, in het verkeer."

De groep die aanwezig was bij de verdwijning van De Tressele, heeft inmiddels al weer twee clubduiken achter de rug bij het Goesse Sas en onder de Zeelandbrug. Ook de vriend van het slachtoffer heeft direct



meegedoken. "Zo'n eerste duik was voor alle betrokkenen heel moeilijk, maar het leven gaat verder. Je moet er even doorheen. Daarom hadden we afgesproken die duik op te dragen aan het slachtoffer: Sofie, deze duik is voor u. Dat is goed geweest."

't Zeepaardje is morgen dan ook traditiegetrouw van de partij tijdens hét duikweekeinde in Zeeland. Bij Den Osse ondergaan de nieuwelingen hun doop in het buitenwater.

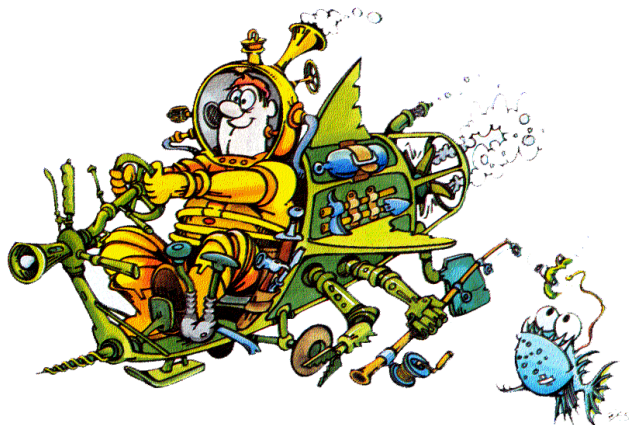
Op zoek naar technisch vernuft

Door Marcel Modde Gelezen in de PZC van 26 mei 2007

"Waarom hebben duikers nog geen apparaatje bij zich, wat onder water een signaal uitzendt wanneer iemand buiten bewustzijn raakt? Dan kan zo'n duiker in ieder geval snel worden gevonden en bespaar je nabestaanden én hulpverleners de ellende van soms dagen zoeken. Het scheelt bovendien handenvol geld. In deze tijd van moderne techniek is het toch ongelooflijk dat hier niets aan gedaan wordt."

Roel van de Pol is ambulancechauffeur en brandweervrijwilliger in Vlissingen/Middelburg. Beroepsmatig heeft hij de gevolgen van een duikongeluk al vaker van dichtbij meegemaakt. Hij legt die ervaring naast de technische hulpmiddelen van de brandweer. "Wanneer een blusploeg een gebouw of boot binnengaat, hangt bij iedereen een 'fire-fly' aan het ademluchttoestel. Beweegt iemand een paar minuten niet, dan gaat er een alarmsignaal af, zodat anderen gelijk weten dat er een collega in nood is."

Martin Bakker van de Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB) zegt dat in de duikwereld alle technische mogelijkheden worden aangegrepen om de sport steeds veiliger te maken. Het gebruik van een zender die aan de oppervlakte een noodsignaal afgeeft, is volgens hem nog slechts een kwestie van tijd. Een vergelijkbaar alarm voor onder water is echter lastig, denkt de veiligheidsspecialist van de bond.



"Ik weet niet of dat in een bak met water ook werkt. Op zich een uitdaging voor de branche om eens uit te knobbelen."

Van de Pol denkt dat het zo moeilijk niet hoeft te zijn. "Als we kunnen praten met iemand op de maan, kan ik me niet voorstellen dat we niet in staat zijn een apparaatje te maken dat geen last heeft van een beetje water."

Trieste score

Commentaar. Gelezen in de PZC van 26 mei 2007

Al één dode en minstens twee ernstige ongevallen. Nog voor het duiksportseizoen goed en wel begonnen is, gaat het al mis. Zeeland is voor duikers een uitdagend gebied. Met veel prachtige stekken. En met een miljoen afdalingen per jaar. Maar inmiddels ook met een bedenkelijke reputatie. Want te vaak loopt een duik slecht af. Dan verschijnen de ambulances en de brandweerwagens op de dijken van de Oosterschelde of de Grevelingen. En te vaak komen ze te laat.



Geen andere sport zou met zo'n bedenkelijke reputatie weggkomen. Het draagvlak zou verdwijnen en de overheid zou ingrijpen. Mogelijk speelt hierbij een rol dat de duikers niet uit Zeeland komen en dat de impact van hun ongelukken hier dus beperkt is. Toch moet er iets aan het gevaar worden gedaan. Zeeland mag dan een Europees duikparadijs zijn, de provincie is geen vrijplaats waar je je leven naar believen op het spel kunt zetten.

De onderwatersportbond wil nu op hoogtijdagen speciale duikteams van de brandweer stand-by hebben. Het is echter wel heel erg gemakkelijk om meteen maar naar de overheid te kijken. Want het kan ook anders. Uit compassie met zeevarenden ontstond ooit de reddingmaatschappij KNRM. Die draait vooral op schenkingen. De duikwereld is inmiddels ook omvangrijk genoeg om zelf ook een reddingsdienst op te tuigen. Daarvan is echter geen spoor te bekennen. Dat is triest.

Onderwatersport

Gelezen in de rubriek 'Lezers schrijven', Meningingen, van de PZC van 31 mei 2007

Het vasthouden aan het buddy-systeem maakt volgens R. Burggraeve de onderwatersport veiliger.

De onderwatersport is inderdaad niet onveilig dan fietsen (PZC, 26 mei). Maar net als bij fietsen moet je je aan bepaalde regels houden. En een daarvan is het befaamde 'buddy-systeem'. Je duikt met z'n tweeën, en je komt terug met z'n tweeën. Daarvoor is geen technologisch vernuft nodig, maar een simpel stukje touw, de buddy-lijn.

Als 'oude' duiker vind ik het nog steeds jammer dat een opleidingsinstituut als de NOB niet blijft hameren op het gebruik hiervan en dat dit simpele stukje levensreddend materiaal niet bij andere organisaties wordt overgenomen. De voordelen ervan zijn legio: kom je in een donkere en stoffige omgeving terecht onder water, dan weet je dat je buddy niet meer dan twee meter bij je vandaan zit, namelijk aan het andere eind van het touwtje. En heb je hem nodig in noodgevallen, een ruk aan dat lijntje en hij is bij je. Kortom, voor nog geen 5 euro kun je een hoop ellende voorkomen.



R. Burggraeve, Noorderbaan 118, Vlissingen

Op bezoek bij "De Dishoekduikers"

Een sepia paartje ligt romantisch in hun tipi te relaxen, als er plotseling uit het niets een klein sepia mannetje avances komt maken bij het vrouwtje... Zo begint onze duik bij Dishoek. Echter voordat we zover zijn hebben we al een hele toer achter de rug.

Zaterdagochtend 19 mei staan we om 08:00 uur bij de duinovergang bij Dishoek. Erik is ook van de partij. Hij heeft een kruiwagen meegenomen waar we onze loodgordels en losse spullen in gooien. Duikpakken aan, flessen op ons rug en dan met de kruiwagen het duin over.

Met het zweet op ons kop en wilde hartkloppingen bereiken we het strand. Even uitpuffen en dan het laatste stuk over het strand naar het strandhuisje, waar Roel zijn "duikcentrum" heeft ingericht. Gelukkig is er nog tijd genoeg om even op adem te komen. Inmiddels zijn Jaro en Liset ook gearriveerd.



In het strandhuisje geeft Roel een heuse briefing, compleet met zelfgetekende plattegrond van de duikstek. Op de kaart staan alle objecten van het sepia project 2007 ingetekend. De objecten zijn genummerd (niet alleen op de kaart, maar ook onderwater!) en met elkaar verbonden middels lijntjes, zodat je gemakkelijk van het ene naar het andere object kunt zwemmen.



Dan te water! Het zicht is behoorlijk slecht, we blijven dan ook dicht bij Erik en Roel en worden zo naar de eerste tipi geloodst. Bij deze tipi zien we het romantische paar dat lastig gevallen wordt door het flirtende mannetje. Laatstgenoemde heeft wel lef, want hij is een stuk kleiner dan zijn rivaal. Deze stelt het ook duidelijk niet op prijs dat er geflirt wordt met zijn vrouwtje en begint te dreigen. De kleine sepia is echter niet voor een kleintje vervaard en weet van geen wijken. Kwaad kijken ze elkaar aan, plots vliegen ze elkaar in de armen en rollenbollen over de zandbodem. De inktwolken vliegen in het rond. Wat een spektakel en dat voltrekt zich allemaal voor onze ogen!

Nu begint het spoorzoeken met de uitgezette lijntjes. Na wat lijntjes gevolgd te hebben komen we bij het vliegtuigwrak. We zien een soort rubberen doek. Later vertelt Roel ons dat dit de brandstoftank is geweest. Ook hier weer veel romantiek: twee sepia's die aan het paren zijn, een ander stel is eitjes aan het afzetten.

Ondanks het slechte zicht hebben we veel gezien, een super duik! Dishoekduikers bedankt! Astrid bedankt voor de lekkere thee met koekjes!

Marcel & Mathilde

Zie voor de meest recente verslagen: www.dishoekduikers.nl

Hans Verkooijen wandelingen

Wandelen langs de vloedlijn kan dit seizoen nog drie keer. Op zondag 7 juli, 19 augustus en 23 september zijn er weer excursies.

Meer informatie in De Luchtbel 31(2), maart 2007 en via de website <http://biologischewerkgroep.nl>.



BOOTDUIKEN IN 2007 - DEEL 5

Het overzicht van de bootduiken met de afvaarttijden:

	Datum	Kentering	Afvaarttijd	Bestemming
Zaterdag	23 juni	HW 10.24	8.30	O 31
Zondag	15 juli	LW 10.59	9.00	Gemaal Kattendijke
Zaterdag	4 augustus	LW 14.06	11.00	Kulkenol havenhoofd
Zaterdag	25 augustus	HW 14.10	12.00	Gorishoek veenblokken
Zaterdag	8 september	HW 14.26	12.00	Windgat ???????????

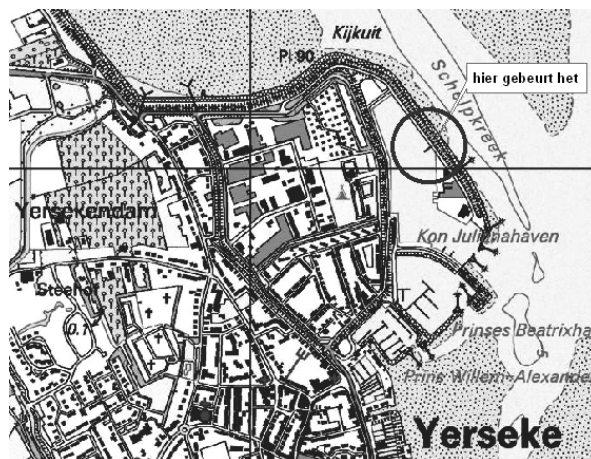
Deelnemers bootduik:

		23 juni	15 juli	4 augustus	25 augustus	8 september
Mario	Collignon		X	X	X	X
Glas	Kees	X	X	X	X	X
Hoeksema	Dick	X			X	X
Matthijssse	Mathilde	X	X	X	X	X
Meerleveld	Peter	X	X	X	X	X
Moet	Bert	X	X	X	X	X
Kees Jan	Lastdrager		X			X
v.d. Scheer	Wouter	X	X	X	X	X
Spoor	Frans	X		X	X	X
Spoor	Oliver	X		X	X	X
Veerhoek	Erik	X	X	X	X	X
Verheaghe	To	X				X
Verhage	Martin	X	X	X	X	X
Hans	de Wit		X	X	X	X

Deelnemers dienen in het bezit te zijn van een 2* duikbrevet of hoger en een geldige duikkeuring wordt aanbevolen. Gaarne bovenstaande informatie nauwgezet controleren en eventuele fouten zo spoedig mogelijk aan mij door te geven

Als je verhinderd bent geef dat dan zo spoedig mogelijk aan mij door. Ik ben bereikbaar op (0118) 61 43 42 (eventueel aan Hans de Wit (0118) 63 40 43 (niet voor de juni duik))

De officiële inschrijf termijn voor de bootduiken is verstreken. Opgave is nog steeds mogelijk. De plaatsing is op basis van volgorde van aanmelding. Veertien dagen voor de afvaart kunnen introducés worden aangemeld (wel zelf de bijdrage aan DTZ regelen!). Als de deelnemerslijst verandert, wordt getracht de meest recente lijst op de site van duikteam "Zeeland" te plaatsen. Garantie kan ik helaas niet geven



De boot vertrekt vanaf het ponton aan de oostzijde van de Juliana haven in Yerseke. Indien de duiklocatie en/of afvaarttijd is veranderd, probeer ik dat in de clubkrant te plaatsen. Helaas is dat niet altijd mogelijk, je doet er dus verstandig aan om enkele dagen van tevoren naar de definitieve vertrektijd en/of duiklocatie te informeren. Als de weersvooruitzichten slecht zijn dan altijd contact op nemen.

DUIKLEIDERS GEZOCHT Voor de bootduiken die dit seizoen georganiseerd worden, worden nog duikleiders gezocht. Heb je belangstelling meld je dan aan.

Verder heeft het bestuur voor de bootduiken van de vereniging het volgende vast gesteld.

- ❑ Twee sters brevet verplicht
- ❑ Bijdrage voor introducé bedraagt   7,-- (zelf afdragen aan de penningmeester)
- ❑ Deze bijdrage geldt ook voor niet duikende introducés
- ❑ Duikende introducés hebben geen voorrang boven niet duikende introducés
- ❑ Indien men zich niet afmeldt voor een bootduik treedt men, na overleg met de organisatie, op als duikleider bij een van de volgende bootduiken.

Veel duikplezier
Kees Glas, T 0118 614342

PS. Neem vooral een decompressieboei mee!!



Sepiaproject kans op natuurprijs

Door Marcel Modde. Gelezen in de PZC van zaterdag 2 juni 2007

Sepiaproject onder Zeelandbrug maakt kans op natuurprijs. Duikerspaar doet alles om paaiende inktvissen uit netten te houden

Het sepiaproject van sportduikers Joop en Felicia Stalenburg in de Oosterschelde is genomineerd voor de Paul Fentener van Vlissingenprijs. Wie van de tien kanshebbers de 50.000 euro wint, wordt in september bekendgemaakt.

De prijs werd vorig jaar, kort voor zijn overlijden door de karakteristieke miljardair ingesteld om het natuurbeheer door vrijwilligers te stimuleren. Het echtpaar Stalenburg uit Delft ontfermt zich al elf jaar over de inktvissen die rond deze tijd de Oosterschelde opzwemmen om ter hoogte van de Zeelandbrug (aan de Schouwse kant) te paren. Ze plaatsen 'tenten' van plataantakken op de bodem, waar de sepia's hun eitjes kunnen afzetten. Daarmee hopen ze zoveel mogelijk te voorkomen dat de dieren hun heil zoeken in kreeftenfuiken, waar ze zich onterecht veilig voelen, legt Joop Stalenburg uit.

De visserij vormt een grote bedreiging voor de sepia's. Volgens de Delftenaren zijn er de afgelopen drie jaar beduidend minder sepia's waargenomen. De jonge inktvisjes belanden op hun weg terug naar hun leefwereld in de (diepere) Noordzee en voor de Franse kust vaak in sleepnetten. De Stalenburgs vragen continu aandacht voor het probleem in de hoop op meer bescherming voor het dier.

Massale koraalsterfte

Gelezen in Duiken Nieuwsbrief 75

De zware aardbeving die twee jaar geleden voor de kust van Sumatra plaatsvond, heeft geleid tot massale sterfte van het koraal. De riffen rondom het eiland Simeulue kwamen door de beving over een lengte van driehonderd kilometer boven water te liggen. «Een massale sterfte op zo'n grote schaal is nauwelijks eerder waargenomen», aldus onderzoeker Stuart Campbell van de Wildlife Conservation Society. Samen met wetenschappers van de Australische Research Council Centre of Excellence for Coral Reef Studies, onderzocht hij de gevolgen van de beving voor het koraal in het getroffen gebied. De beving in maart 2005 had een kracht van 8,7 op de schaal van richter. Op het eiland Nias vielen circa duizend doden, terwijl Simeulue door het natuurgeweld bijna 1,2 meter omhoog kwam. Dat gold ook voor de koraalriffen die het eiland vrijwel geheel omgeven. Ook onder water is veel koraal beschadigd, maar er zijn tekenen van herstel.



MENTORENLIJST 2007

De buitenwateropleiding wordt begeleid door de zgn. mentoren. Dit zijn ervaren duikers, die bereid zijn extra tijd te besteden aan de opleidingen. Hieronder vind je de mentorenlijst met de telefoonnummers.

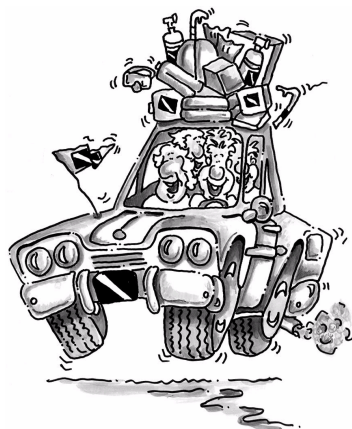
Kees Glas	2* Instructeur	0118 614 342
Jeroen de Maat	2* Instructeur	0113 561 248
Bert Moet	2* Instructeur	0111 481 786
Frans Spoor	2* Instructeur	0118 461 009
Harm Verbeek	2* Instructeur	0118 640 275
Renaat Burggraeve	1* Instructeur	0118 475 372 *)
Yolanda de Jong	1* Instructeur	0113 551 535
Benny van den Steen	4*	0118 464 180
Henk Betlem	3*	0118 629 959 *)
Dick Hoeksema	3*	0118 616 532
Kees Jan Lastdrager	3*	0118 629 403
Roel van der Mast	3*	0118 553 248
Ronald Roes	3*	0118 623 021 @
Wouter van der Scheer	3*	0113 351 495 @
Ronald van der Veen	3*	0113 257 576
Mathilde Matthijsse	2*	0118 635 161
Chris Spoor	2*	0118 431 231
Erik Veerhoek	2*	0118 475 083
Martin Verhage	2*	0113 551 535
Mario de Wever	2*	0118 471 410

*) = werkt in ploegendienst, soms ook overdag beschikbaar

@ = doordeweeks beperkt beschikbaar

Frans Spoor, Harm Verbeek

VULLERS 2007



Onderstaande personen zijn graag bereid om flessen te vullen. Schroom niet om te bellen, de compressor staat er voor jullie. Maak tijdig een afspraak met een van hen. In het geval je favoriete vuller niet te bereiken is probeer je gewoon een ander:

Kees Glas	0118-614 342
Kees Jan Lastdrager	629 403
Roel van der Mast	553 248
Ronald Roes	623 021
Bert Schreurs	479 570
Frans Spoor	461 009
Benny van den Steen	464 180
Harm Verbeek	640 275 Zonder lucht duikt niemand wel!
Goof Weezepoel	623 323
Hans de Wit	634 043

Bert Kögeler

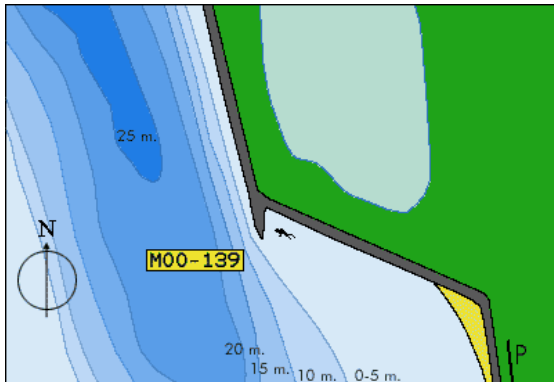
Nieuwe zeenaaktslak Oosterschelde

In de zuidwestelijke Oosterschelde is een '*Doto hydrallmaniae*' aangetroffen. Bioloog Peter van Bragt vond op 4 mei het kleine exemplaar van de kroonslak. Hiermee komt de lijst van Nederlandse zeenaaktslakken op vijftig soorten. Van de kroonslakken is bekend dat ze zeer nauwkeurig zijn in hun voedselkeuze. Zo vinden we de roodgevlekte kroonslak hoofdzakelijk op zee-cypres en is de trage kroonslak hier specifiek aangetroffen op haringgraat. Op Texel is ook een *Doto hydrallmaniae* aangetroffen. Met deze tweede onafhankelijke waarneming is het waarschijnlijk dat er nog meer exemplaren op onze kust voorkomen. Omdat deze naaktslak nu in de Nederlandse kustwateren voorkomt, verdient hij ook een Nederlandse naam, vindt Peter van Bragt. Hij stelt voor om de soort 'zeeborstelkroonslak' te noemen.



Zeeuwse duikstekken

Kistersnol / Borredamme

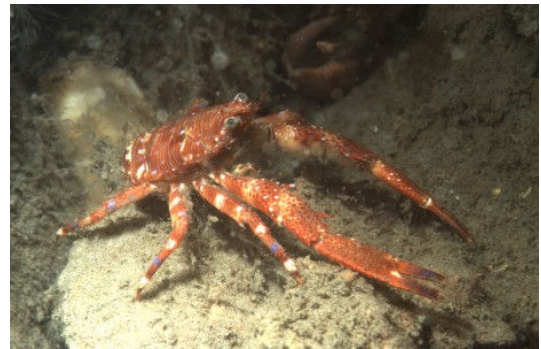


Kistersnol wordt ook wel Borredamme genoemd naar het verdronken dorp Borredamme. Nu is er nog een boerderij met die naam. Van het dorp zelf is onderwater niet veel meer te vinden.

De duikplaats ligt ten westen van Zierikzee, aan het einde van het dijkgedeelte dat rechts vanaf de parkeerplaats weer richting Oosterschelde buigt. Op deze plek ligt nog een klein golfbrekertje naar het Oosten. Je kan hier rechtstreeks de Oosterschelde in of aan de binnenzijde van het golfbrekertje over een soort schelpenhelling te water. Vanaf de binnenzijde tot de kant is het heel ondiep, maar vanaf de punt van het

kleine golfbrekertje richting Oosterschelde loopt het steil af naar zo'n 25 m. diepte.

Het biologische leven is hier overdadig. Vrijwel de hele bodem is bedekt met levende oesters, daartussen huizen talloze geleedpotigen zoals galathea's, ruige krabbetjes, strandkrabben, kreeften en diverse soorten garnalen. Op de spaarzame plaatsen waar nog wat kale bodem tussen de oesters zit, hebben palingen kans gezien zich in te graven. Op de ondiepe gedeeltes zie je kleine lipvissen, die de laatste jaren steeds talrijker worden in de Oosterschelde.



Uitzonderlijke vangst

Gelezen in Duiken Nieuwsbrief 72



Nieuw-Zeelandse vissers hebben in de Ross Zee bij Antarctica een tien meter lange inktvis gevangen. Met 450 kilo is dit de zwaarste inktvis die ooit is gevangen. Dat deze volwassen 'kolossale inktvis' nog leefde, is op zich al bijzonder. Sinds de ontdekking van de soort in 1925 zijn er slechts enkele tientallen aange troffen in de magen van potvissen en Pacificische haaien. Na de vangst stierf de inktvis al vrij snel. Men

hoopt dat onderzoek naar het kadaver meer gegevens over deze geheimzinnige soort oplevert, want tot dusver is er weinig over bekend. Kolossale inktvissen kunnen naar verwachting minimaal veertien meter lang worden. De reuzeninktvis wordt zover men weet 18,5 meter, maar ze zijn lang niet zo zwaar als de kolossale inktvis. Beide soorten leven op vele honderden meters diepte in volstrekte duisternis. Hun ogen zijn de grootste uit het dierenrijk. Ze kunnen de omvang van een volleybal bereiken.



Nadere kennismaking met...



Marco Collignon

Waar en wanneer ben je geboren?
28 januari 1971 in Schiedam.

Met wie en wat woon je samen?
Getrouwd met Angelique en 2 kinderen, 1 dochtertje van 4 en een zontje van anderhalf.

Wat doe je in het dagelijkse leven?
Loodgieter bij de

firma Laroes te Vlissingen.

Waar of hoe is het duiken voor je begonnen?

In het zwembad in Zierikzee mijn eerste duik gemaakt en enthousiast gemaakt door de duikverhalen van mijn vader.

Is er een favoriete duikstek (in Nederland)?

Geen, altijd en overal is er wel weer eens wat anders te zien.

En misschien ook een minder leuke duikervaring?

Niet echt

Heb je naast het duiken nog andere hobby's?

PC gamen, over het internet surfen.

Wat is je favoriete gerecht en wat kan je absoluut niet door je keelkrijgen?

Favoriet: macaroni en verder lust ik alles.

Van welke soort muziek ga je uit je bol en bezoek je wel eens een concert? Of ga je bijv. liever naar de film, een opera of iets dergelijks!

Gewoon de alledaagse top 40 muziek, geen favorieten, de laatste keer dat we naar de film zijn geweest weet ik al niet eens meer, zo lang is dat al geleden.



Een wandelvakantie lijkt me helemaal niks...

snel bezoeken?

Een wandelvakantie lijkt me helemaal niks!

Hartelijk bedankt voor de medewerking!!

Graag gedaan.

Margreet van Aalst



... mijn eerste duik....

Wat lijkt je de favoriete vakantiebestemming en heb je nog (duik)reisidealen?

Het Great Barrier Reef lijkt me wel fantastisch om te gaan duiken. Reisidealen: zou zijn om eens met een cruiseschip anderhalf week rond te varen en overal eens in het water te plonzen.

Wat voor soort vakantie(land) trekt jou nou helemaal niet en zul je dus ook niet



.. en overal eens in het water te plonzen...

Lichaamswarmte

Door Hans van Maanen. Gelezen in Quest 4(6), juni 2007

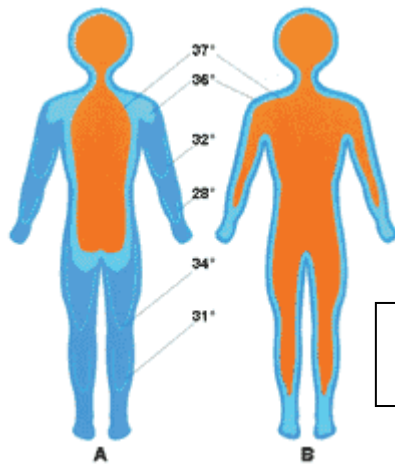
Op school geleerd dat je lichaam je lekker op 37 graden Celsius laat pruttelen? Vergeet het maar. Je moet keihard werken om het behaaglijk te houden. En in veel lichaamsdelen is het meestal kouder.

De thermostaat

In onze hersenen zit een thermostaat, de zogeheten 'hypothalamus'. Dat orgaantje bevat een groot aantal sensoren waarmee de temperatuur van onze ingewanden, onze kerntemperatuur, precies wordt bijgehouden. Ook krijgt de hypothalamus informatie van warmtesensoren in de huid en andere organen. Hij 'weet' dan wat de werkelijke temperatuur op verschillende plaatsen in het lichaam is en vergelijkt die met de temperatuur die op dat moment gewenst is. Zo nodig volgen er maatregelen.

Verdediging tegen warmte

Bijvoorbeeld als we zonnebaden, of ons inspanssen, waardoor de temperatuur boven de streefwaarde stijgt. Dan gaan eerst de bloedvaten wijder open. Het bloed stroomt nu sneller, zodat de warmte vlug van de warme naar de koude delen van het lichaam gaat. In de vingers, de koudste delen van ons lichaam, gaan netwerken van bloedvaatjes open om de afkoeling nog sneller te laten verlopen. Ook wordt de bloedtoevoer naar het hart omgeleid. Normaal loopt die voornamelijk via dieper liggende aderen om warmteverlies aan de oppervlakte te voorkomen. Maar nu wordt alles zo geschakeld dat juist de aderen aan de oppervlakte het meeste bloed moeten verwerken. Als die maatregelen niet afdoende zijn, zet onze hypothalamus de zweetklieren in de huid aan het werk. Die scheiden water uit dat aan dat buiten verdampst. Daar is veel warmte voor nodig en die wordt onttrokken aan de huid.



Temperatuurvelden van het lichaam in een koude (A) en warme (B) omgeving

Gevolg: de huid koelt af, het bloed kan koelen en wij voelen ons beter. Lukt dat niet, en blijft de temperatuur oplopen, dan is er sprake van 'hypothermie'. Veel meer dan 42 graden kan ons lichaam niet worden. Het zijn vooral de hersenen die dan door de hitte bezwijken.

Verdediging tegen de kou

Bij de verdediging tegen kou betreft de hypothalamus zowel de huidtemperatuur als de kerntemperatuur van de ingewanden bij zijn berekeningen. Dat blijkt bijvoorbeeld als we in zee gaan zwemmen. Zodra we in aanraking komen met het koude water, komt de 'koude-afweer', zoals de vaatvernauwing op gang. Dat helpt echter niet voldoende: omdat we zo gemakkelijk warmte kwijtraken aan het water, daalt onze kerntemperatuur al snel tot 35 graden of lager. Maar als we na een half uurtje uit het water komen, rillen we maar kort. Zodra we in de zon gaan liggen hebben we het alweer lekker warm. Dat is raar, want het duurt een paar uur voordat de ingewanden weer op temperatuur zijn. Kennelijk is het voor de hypothalamus voldoende als de huid opgewarmd is. Dan 'weet' onze thermostaat dat het wel goed zal komen. Het zal duidelijk zijn dat als we dan na een uur weer het water ingaan, we het direct weer koud hebben.



Aanpassingen

Mensen die afkomstig zijn uit een gematigd klimaat, kost het jaren om te wennen in de tropen. Maar het lukt de meesten wel. Ze gaan bijvoorbeeld veel meer en veel eerder zweeten dan voorheen. Een liter zweet per uur is dan niet eens zo uitzonderlijk. Hierop past de rest van de vochthuishouding zich aan. Om niet al te veel nuttige stoffen met het zweet kwijt te raken, wordt het zweet beduidend minder zout. Ook worden mensen in de tropen sneller dorstig, zelfs als ze nog niet meer zijn gaan zweeten.

Ook aan de kou kunnen mensen zich aanpassen, maar niet zo fraai als de meeste dieren. Die zetten hun vacht op en leggen zo een isolerende luchtlag om zich heen. Wij moeten het vooral met kleren doen.



beschutting te vinden, net zoals dieren doen die in winterslaap gaan.

Maar er zijn ook andere manieren. Zo daalt de lichaamstemperatuur van Australische aboriginals, die nachttemperaturen van rond het vriespunt doorstaan bij een mager kampvuur, veel verder dan bijvoorbeeld die van Europeanen. Die kunnen dan niet slapen van het rillen. Koreaanse parelduikers, die dagelijks vele uren in water van minder dan 10 graden doorbrengen, hebben een soortgelijke aanpassing: ze rillen amper. Hoe dit precies zit, is nog niet bekend.

Daalt de temperatuur van onze ingewanden tot minder dan 34 graden, dan wordt het rillen zo sterk dat de spieren ongecoördineerd raken. Het lichaam zet de vaten open en onttrekt bloed aan de ledematen om in elk geval de ingewanden op temperatuur te houden. Onder de 32 graden stopt het rillen. Merkwaardig genoeg denkt het slachtoffer, door de sterke vaatverwijding, dat hij het steeds warmer krijgt. Bekend is dat veel mensen die zijn doodgevroren zelfs nog hun kleren uitgetrokken hebben. De slachtoffers worden ook vaak onder het bed of onder de tafel aangetroffen, waarschijnlijk in een laatste automatische poging om

De Westerschelde kachelt achteruit

Door Rinus Antonisse. Gelezen in de PZC van 23 maart 2007

MIDDELBURG - De natuurlijke waarden van de Westerschelde zijn afgelopen tien jaar (verder) achteruit gegaan. De nevengeulen verlanden, de hoofdgeul verdiept. De invoer van zand is omgedraaid in omvangrijke zanduitvoer. De oppervlakte platen nam met circa 250 hectare af.

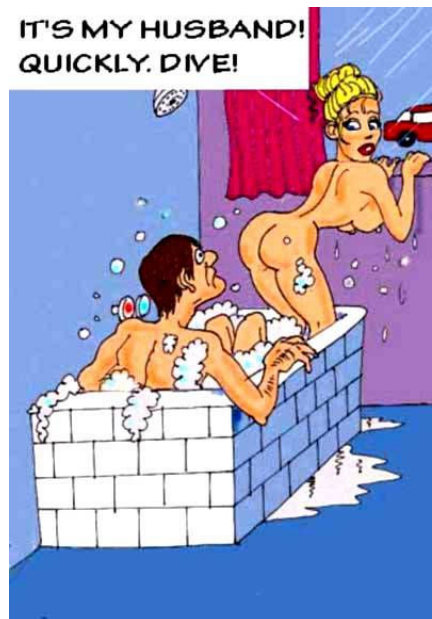
De ontwikkelingen staan in het gisteren door Rijkswaterstaat in Middelburg gepresenteerde onderzoek naar de gevolgen van de tweede verruiming van de vaargeul. De verdieping is niet de enige 'boosdoener'. Een aantal oorzaken van de verandering is niet bekend en wordt verder onderzocht. Zoals de afname van de helderheid van het water (wat de productie van plankton en algen benadeelt en ongunstig is voor naar voedsel duikende vogels).

Na de verdieping is de hoeveelheid instromend water licht gestegen. Dat zorgt voor plaatafslag. Vanaf Hansweert richting oosten treedt daling van de laagwaterstanden op. Dat komt omdat de hoofdgeul, die tevens ebgeul is, verdiept.

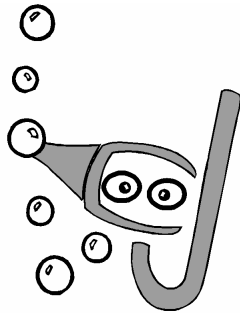
De hoogwaterstanden in Vlissingen bleven gelijk. Alleen in bijzondere omstandigheden treden hogere stroomsnelheden op. Het verdwijnen van zand is zorgelijk; er moet genoeg zand in de rivier zijn voor de natuurlijke processen en de veiligheid, zei directeur S. Jacobs van Rijkswaterstaat Zeeland. Hij gaf aan dat ingezet wordt op behoud van een goed meergeulensysteem, om te voorkomen dat de Westerschelde 'een bak water' wordt, zoals met de Franse Seine is gebeurd.

Er zijn ook pluspunten. De productie van bodemalgen nam toe, voor de vogels zijn door de verruiming geen nadelige ontwikkelingen opgetreden, de hoeveelheid ondiep water nam minder af dan verwacht en de oppervlakte slik en schor bleef nagenoeg gelijk (toename in het westen, afname in het oosten).

Gedeputeerde W. van Zandbrink (PvdA, natuur en water) stelde dat sprake is van een steeds minder natuurlijk systeem. Hij vroeg zich af of het onderzoek de noodzaak om 600 hectare getijdennatuur aan te leggen beïnvloedt. Niet, beklemtoonde G. van der Sar van het ministerie van LNV: de Schelde kachelt achteruit en het onderzoek bevestigt dat natuurherstel noodzakelijk is. Jacobs kon niet aangeven of slim storten van baggerspecie ontpolleren kan voorkomen.



'T SNORKELTJE



Als Domburger ontkom je er niet aan dat je in aanraking komt met de zee.

Als kleine jongen hield ik er van om uren langs het water en door de duinen te zwerven. Op jonge leeftijd gingen we al in kleine bootjes de zee op. Op mijn achttiende tekende ik bij de Koninklijke Marine, waar ik zeven jaar verbleef en redelijk vaak op zee zat. Na die tijd kon ik beroeps strandwacht worden in Domburg en Oostkapelle. Dat doe ik nu nog steeds. Dat houdt in dat ik zomers vele uren kan maken, om die in de winter weer op te nemen. We kunnen dan om de paar jaar een reis maken van zo'n zes maanden lang. Willemien,

mijn vrouw, en ik houden ervan om te fietsen. Dat is relaxed en je ziet een hoop. Bovendien kan je zo voor niet al te veel geld rond komen. Zo hebben we met onze dochter van toen 2,5 jaar oud een half jaar door Australië gefietst (en gedoken) maar omdat ze nu te groot is om de hele tijd in de aanhanger te zitten en te klein om zelf te fietsen, besloten we zonder onze fietsen te gaan.



We gingen afgelopen winter richting Bangkok met zijn drietjes. Het plan was, dat ik daar eerst mijn instructeurs brevet zou halen (PADI), om vervolgens ergens op een mooi plekje te blijven. Omdat dit misschien prijzig zou zijn, zou ik werk zoeken als instructeur. Enfin, misschien hebben jullie dit wel gelezen in ons verslag.

Mijn duiken begonnen dus op Koh Tao. In de Zuid Chinese zee. Een cool eiland, waar alles om het duiken draait, maar ik vond het gewoon wat tegenvallen. Het was op het eind van het duikseizoen, dus het zicht was ook niet al te best voor tropische begrippen. Bovendien werd het weer slechter en de kans bestond dat we het eiland niet meer konden verlaten vanwege de ruwe zee. Dus op naar Phuket.



Nu is een plaats als Phuket normaal gesproken niets voor ons, maar we vonden toch een lekker rustig plekje op Kata. Het duiken was daar goed en ik boekte er een last minute live-aboard. Op naar Similans en Surin. Het was fantastisch, dit overtrof alles wat ik ooit gezien had. Zo een enorme veelheid en verscheidenheid aan onderwaterleven. Het was mijn eerste live aboard en het was pure luxe. Het enige wat ik niet zag waren de grote

vissen, zoals de walvishaai en de manta's. Later deze reis heb ik wel nog een paar grote haaien gezien. Maar, daar ben ik niet naar op zoek.

We zijn langzaam de kust afgezakt richting Indonesië waar ik een aantal duiken op Pulau Weh gemaakt heb bij Lumba Lumba diving. Ik had al heel goed gedoken op Similan, maar dit was beter. Ongerepeter, spannender, uitbundiger, noem maar op. Tientallen morenen in één oogopslag. Waaronder de ribbon eel. Op bijna elke duik zag ik de longnose hawkfish. Ook hebben we nog gedoken in een gebied met vulkanische activiteit. Heel vreemd en onwerkelijk. Overal kwamen bubbels uit het zand en het water was er heel warm.

Op de terugweg naar Bangkok heb ik weer een live-aboard geboekt, samen met mijn duikmaat Henk. We namen weer een last minute, want dat is goed betaalbaar daar. Dus weer naar de Similans en weer was het super. Te veel om op te noemen. Zeepaardje, verschillende ghost pipefish.



Ik kan wel zeggen dat ik echt verwend ben na deze laatste reis. Dat neemt niet weg dat ik hier ook nog steeds blijf genieten van wat onze Zeeuwse wateren te bieden hebben.

Hans van Zetten

PS Ieder die geïnteresseerd is in duiken in Thailand of Indonesië wil ik graag informeren.

Door het oog van de naald

Sommige verhalen vertel je liever niet. De kans dat je verkeerd begrepen wordt blijft altijd aanwezig en je zou jezelf onnodig kunnen beschadigen. Ik vertel dit verhaal wel, omdat duidelijk mag zijn dat zo'n 2000 duiken in het logboek geen enkele garantie geven op veiligheid. Nee, ik was zeker niet overmoedig en zelfs bedachtzaam. Dat het dan toch volledig mis kan gaan, moge blijken uit het volgende relaas...

In de maand mei was ik enkele weken op Bonaire. Natuurlijk maakte duiken een onderdeel uit van de dagbesteding. Tegen het einde van deze vakantie opperde een duikvriend van me om te gaan driftduiken bij William's Lighthouse. William's Lighthouse staat zo'n beetje op de scheiding van het noordelijke en zuidelijke deel het eiland. De noordelijke kust wordt vaak geteisterd door een harde altijd aanwezige wind en die laat de golven met veel geweld op de rotsige en met koraal beladen kust vallen. Soms echter is de wind wat minder en kan door de branding heen het diepere water bereikt

worden. Daar begint dan een kans op een prachtige driftduik over twee tot drie kilometer. Maar die branding blijft de bottleneck. Er liggen daar voor de kust een drietal richels die daarvoor verantwoordelijk zijn. Tussen de tweede en derde steekt het water iets meer dan heupdiep en de verst weg gelegen (derde) richel steekt net 30 centimeter onder de wateroppervlakte. Je begrijp dat daar de Atlantische golven klimmen en met veel geweld tegen en over heen worden gesmeten.

We keken het even aan en Stephan – geboren en getogen op Curaçao, goed bekend op Bonaire – vond dat het wel wat ruwer was dan anders, maar dat het goed te doen was. Ook zijn vrouw Mathilde zou meegaan en die had er goede moed op. We spraken af zonder ademautomaat de branding te nemen om lucht te sparen en pas tussen de tweede en derde golfbreker de vinnen aan te doen.

Naast elkaar liepen we over de rotsige met grote stenen bezaaide bodem en voortdurend uit ons evenwicht worstelden we ons door de eerste en tweede aanstormende watermassa's. Natuurlijk kostte dat de nodige energie en al gauw kwamen we tussen de tweede en derde richel. Het water was hier circa 1.20 meter diep en inderdaad een goede gelegenheid de vinnen aan te doen. Bij de tweede vin werd ik omver geworpen en draaide ik een paar keer rond voor ik beide vinnen aan had en weer steun op de bodem vond. Mijn hoofd doorboorde de oppervlakte en ik haalde adem.

Stephan en Mathilde waren een tiental meters verderop terecht gekomen, maar ik was te druk met mezelf bezig om daar op te letten. Nadat ik weer wat op adem was gekomen, zocht ik een geschikte golf om door heen te breken. Daarbij moest ik én gelijk over de stenen richel klauteren én onder de top door duiken. Toen ik dacht dat ik die golf gevonden had, dook ik over de richel en onder de doorslaande golftop door. Anderhalve meter water sloeg woest kolkend over me heen. Ik trapte uit alle macht met mijn vinnen door het water en probeerde laag te blijven. Op enig moment voelde ik een stenen rand onder water en zette mij met alle mijn kracht daar vanaf. Ik was er door. Nog even flink peddelen met de flippers en ik was uit de gevarenzone. Buiten adem, maar voldaan. Al flipperend op mijn rug bleef ik afstand houden tot de branding en keek ik uit naar Stephan en Mathilde. Daar zag ik ze. Stephan ondersteunde Mathilde. Tussen de tweede en derde golfbreker probeerden ze weer terug naar de kust te komen. Het zag er niet goed uit. Onder het geweld van de aanstormende golven zag ik ze ondergaan en onder gaan en weer ondergaan. Ondertussen zich een weg terug banend.

Ik begreep dat de driftduik niet doorging. Toch zag ik op tegen een linéa recta terug. Ik was nog moe van de heenreis en had gehoopt op een relaxte driftduik als beloning.



William's Lighthouse

De stroom trok echter aan me en ik begreep dat ik terug moest; althans daar niet kon blijven. Alleen driftduiken was uit den boze.



Ik liet me langzaam richting de branding mee terugvoeren en wachtte op een geschikte golf. Toen koos ik een kleine voor een lift over de derde golfbreker. Mijn ademautomaat had ik ingedaan. Lucht sparen was niet meer nodig. De kleine golf trok me een stukje mee en ging toen zonder mij over de richel heen. Ik lag te vertikaal in het water en was zo niet mee te sleuren. Op het moment dat ik omkeek naar een nieuwe golf, donderde deze met een enorm geraas over me heen. Ik tolde om en om. Mijn bril sloeg van mijn hoofd en ik greep hem nog net op tijd vast. Dan was mijn ademautomaat weg. Uit mijn mond gerukt op het moment dat ik uitademde en het rondtollen ging door. Als wasgoed in een centrifuge, was ik

overgeleverd aan het kolkende water. Ik kwam niet voor- en niet achteruit en botste dan weer met mijn hoofd, dan weer mijn benen en dan weer met mijn fles op de grond. De zich voortdurend opdringende adem prikkel speelde mij parten. Ik moest hoesten en kreeg zelfs wat water binnen. Ik probeerde mezelf een weg naar boven te vechten en toen ik licht zag, blies ik het laatste restje lucht uit mijn longen om klaar te zijn voor een hap broodnodige zuurstofrijke lucht. Ondertussen graaide ik overal in het rond om mijn ademautomaat terug te vinden. Ik rukte aan de slang bij de kraan, maar de ademautomaat zat ergens achter mijn rug vast. Het licht kwam wel, maar er bleef nog zoveel water tussen mij en dat licht bruisen, dat de verse lucht onbereikbaar bleef. Met een moordend tempo begon de centrifuge aan zijn laatste programma. Alles in mij schreeuwde om zuurstof. Ik kon de adem prikkel niet langer onderdrukken en gaf het op. Ik verbaas me er nu nog over dat ik toen ineens zo kalm werd. Misschien was het maar een split-second. Iets van: "het heeft geen zin meer" ging door mijn hoofd. Een soort berusting. Alles leek even te vertragen en ik liet het gaan.



Toen maakte een ongelovige kwaadheid zich van mij meester. Ik werd woest op het water, mezelf en op alles en ik denk nu twee weken later: vooral op het feit dat ik het op had gegeven. Ik begon om mij heen te slaan, te trappen en toen sloeg mij hand tegen mijn ademautomaat. Ik rukte hem door het water heen mijn mond in en drukte tegelijkertijd wild op de waterloosknop. Verse lucht – naar het leek – van de zuiverste soort stroomde mijn longen binnen en haast hyperventilerend probeerde ik binnen een minuut die twee honderd barr te slechten. Hoestend, maar ademend werd ik uiteindelijk uitgekotst door het water. Ik kon geen zwemslag meer maken. Mijn spieren leken volledig verzuurd door zuurstofgebrek en ik

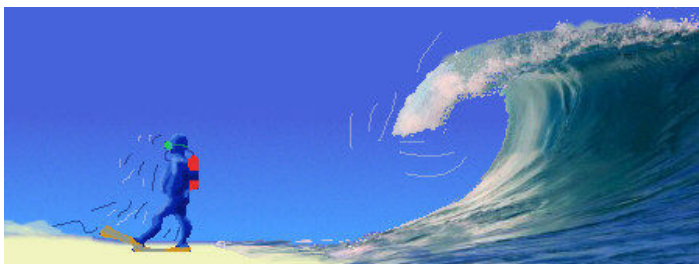


liet me als een sigaar rond rollen door het water. Mijn fles sloeg daarbij herhaaldelijk tegen de rotsen en ik buitelde door. Ik gaf er niets om. Ik had lucht en ik had het leven. Met een hand hield ik mijn bril vast en mijn andere hand klemde mijn ademautomaat in de mond, af en toe op de waterloosknop drukken in de onzinnige hoop meer lucht te krijgen. Onderweg zag ik nog op een meter of vijf afstand een fel blauwe flipper voorbij gaan in het bruisende water. Niet bij machte deze te grijpen, verdween hij in de golven. De flipper van Mathilde realiseerde ik mij. Als een slappe pop liet ik mij omrollen tot ik in slechts enkele tientallen centimeters water lag; een tweehonderd meter van het punt waar ik te water was geraakt. Zelfs daar - half op het droge - durfde ik nog niet gelijk de ademautomaat uit mijn

mond te nemen. Ik zag Dominique – de dochter van Stephan en Mathilde aan komen rennen. Met haar blote voeten in teenslippers over de scherpe stenen. "Pas toch op", dacht ik. Ze deed mijn flippers uit. Ze vertelde dat Mathilde bijna verdronken was. Ik kon nog steeds geen woord uitbrengen en met een uiterste inspanning reageerde mijn spieren en lukte het mij de kant op te klimmen. Ik was kapot...

Na een circa vijf minuten kwam Margot met de pick-up en ik gooide mijn spullen achterin. Ik sprak Stephan en Mathilde en hoorde dat ze inderdaad bijna verdronken was. De lust ontbrak me ze te vertellen dat ik minstens net zo ver was geweest. Ik had het nog lang niet allemaal op een rijtje.

Hierop reden we naar de rustige zuidkust van het eiland. Daar zouden we opnieuw, maar dan in rimpelloos water, een duikje maken. Veel fut had ik niet. Met slappe benen ging ik te water en Margot reed inmiddels met de pick-up naar Kralendijk voor de boodschappen. Toen ik tot mijn knieën in het water stond, realiseerde ik mij dat mijn vinnen nog achter in de pick-up lagen. Ik begreep het. Zonder ook maar enigszins bijgelovig te zijn moest ik bekennen dat een mens gewoon zijn dag wel eens niet heeft en ik haakte af. Stephan en Mathilde doken zonder mij onder. Op de kant gooide ik mijn spullen af. Ik liet me lekker in mijn zwembroek op het warme zand neer vleien en viel acuut, maar dan ook acuut in een tomeloos diepe slaap. Na een uur werd ik wakker van de pick-up en van Stephan en Mathilde die de kant op kwamen. Mijn hersens leken wel watten. In de middag kreeg ik hoge koorts. Of het nou de griep was die door de verminderde weerstand had kunnen toeslaan of dat ik een zonnesteek had? Het feit blijft dat ik 48 uur van de kaart ben geweest en nog dagen lang last had van een katterig gevoel.



Paul Poland

MUTATIES DUIKTEAM "ZEELAND" PER 1 JUNI '07

Rob Swenne heeft afscheid genomen van DTZ. Het ga je goed Rob!

Edwin Aalbers & Carolien van der Maas zijn gaan **samenwonen** op het adres d'Hoef 110, 4631 MJ Hoogerheide.

Daniëlle Sies is tijdelijk **verhuisd** naar Strandhoekweg 1, 4493 NS Kamperland.

DE FIETSENMAK^KER

Dreesstraat 8, 4384 DC Vlissingen, tel. 0118-468606

Dealer van: BATAVUS - UNION - SPARTA - MERIDA

U w f i e t s i n v e r t r o u w d e h a n d e n !

AGENDA

Zaterdag	23 juni	Bootduik, O31, 8.30 uur
Zondag	24 juni	Sponsorduik "Doe een wens", Oostvoornse Meer, 10.30 uur
Maandag	25 juni	BestuursLedenVergadering (verzet van 18 juni)
Zaterdag	7 juli	Hans Verkooijen Wandeling, Waterland Neeltje Jans, 14.00 uur
Zondag	15 juli	Bootduik, Gemaal Kattendijke, 9.00 uur
Zaterdag	4 augustus	Bootduik, havenhoofd Kulkenol, 11.00 uur
Dinsdag	14 augustus	Deadline september-Luchtbel
Zondag	19 augustus	Hans Verkooijen Wandeling, Waterland Neeltje Jans, 14.00 uur
Zaterdag	25 augustus	Bootduik, veenblokken Gorishoek, 12.00 uur